

Бюлетин на Центъра на промишлеността на Република България в Москва

Декември 2025/брой 12

СЪДЪРЖАНИЕ

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ:

ПАЗАРЪТ НА ГОВЕЖДО МЕСО В РУСИЯ. ПРЕГЛЕД НА ИНДУСТРИЯТА;

МАРКЕТИНГОВИ ПРОУЧВАНИЯ:

РУСКИЯТ ФАРМАЦЕВТИЧЕН ПАЗАР;

ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ И УНИКАЛНИ ОБЕКТИ В РУСИЯ:

10 ИНТЕРЕСНИ МЕСТА В СОЧИ И ОКОЛНОСТИТЕ;

ПРОВЕДЕНИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗЛОЖЕНИЯ И ФОРУМИ В РФ ПРЕЗ М. ДЕКЕМВРИ 2025 Г.

ДАТА	НАЗВАНИЕ, КРАТКО ОПИСАНИЕ
02.12. 04.12.2025	Електрически сети (МФЭС) 2025 „Електрически мрежи“ - Международен форум.
02.12. 05.12.2025	ToolMash 2025 Международна изложба на оборудване и инструменти.
02.12. 05.12.2025	Woodex 2025 19-то Международно изложение за оборудване, материали и компоненти за дървообработващата и мебелната промишленост.
08.12. 11.12.2025	Российская неделя здравоохранения 2025 Руска седмица на здравеопазването 2025 - Международен научно-практически форум.
08.12. 11.12.2025	Здоровый образ жизни 2025 Международна изложба за средства за рехабилитация и превенция, естетична медицина, уелнес технологии и продукти за здравословен начин на живот.
08.12. 11.12.2025	Здравоохранение 2025 Международно изложение за здравеопазване, медицинско оборудване и фармацевтика.
08.12. 11.12.2025	MedTravelExpo 2025 Международно изложение "Санаториуми. Курорти. Медицински центрове".
11.12. 12.12.2025	ProMediaTech Декабрь 2025 Международно изложение за изложбени и събитийни услуги, маркетинг и реклама.
18.12. 21.12.2025	Формула рукоделия Москва. Зима 2025 Формула на занаятите - Международна изложба и разпродажба.

ИНФОРМАЦИОННИ МАТЕРИАЛИ

ПАЗАРЪТ НА ГОВЕЖДО МЕСО В РУСИЯ. ПРЕГЛЕД НА ИНДУСТРИЯТА

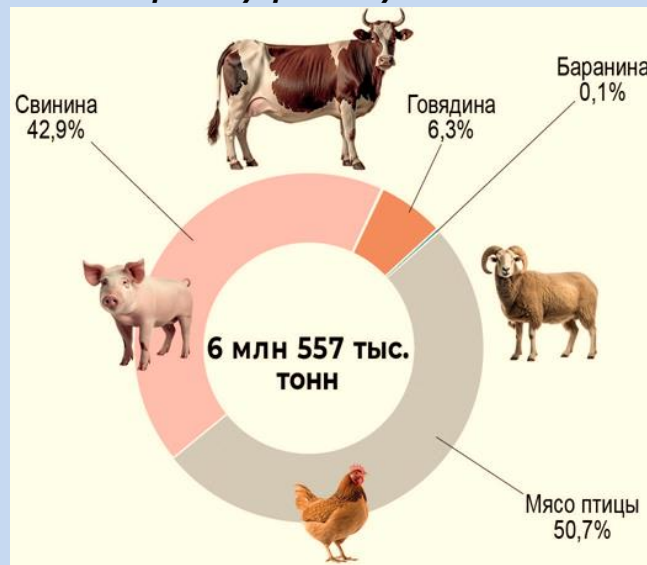
Производството на говеждо месо в животновъдните ферми е намаляло с 4,5% на годишна база от януари до август 2025 г., като през същия период броят на говедата в индустриалния сегмент е намалял с 1,3%, според анализатори от информационно-аналитичната агенция ЕМЕАТ.

Пазарни показатели.

Говеждото месо традиционно е на трето място в Русия, след пилешкото и свинското месо, както по обем на производство, така и по потребление. Според Росстат, през 2024 г. потреблението на месо и месни продукти в Русия се е увеличило средно до 99,9 кг на човек годишно, като потреблението на говеждо и телешко месо се е повишило до 9,4 кг на човек годишно, твърди агенцията.

През януари-август 2025 г. говеждото месо е представлявало приблизително 6,3% от общото производство на основните видове месо в индустриалното животновъдство, според оценки на информационно-аналитичната агенция ЕМЕАТ.

Производството на основните видове месо в селскостопанските организации през януари - август 2025 г.

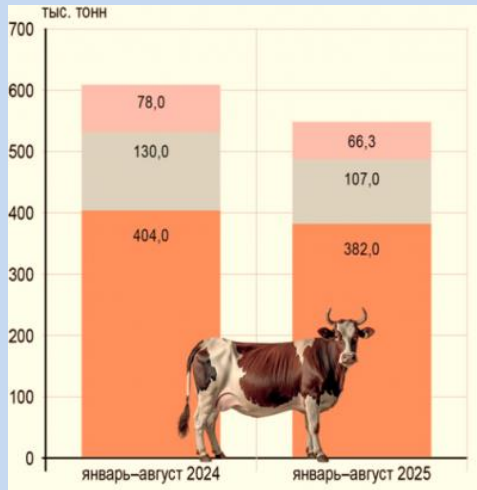

Източник: Росстат, оценка ЕМЕАТ

Птичето месо заема най-големия дял от общото производство, представлявайки 51%, докато свинското месо е 43%. През първите осем месеца на 2025 г. руските селскостопански предприятия са произвели 6 557 000 тона месо в кланично тегло, което е с 0,9% (+59 500 тона) повече в сравнение със същия период на миналата година.

Според оценки на ЕМЕАТ, руският пазар на говеждо месо за първите осем месеца на 2025 г. възлиза на 555 000 тона в кланично тегло, което е с 9,3% (или 57 100 тона) по-малко в сравнение със същия период на 2024 г. (тези оценки включват производството на говеждо месо от селскостопански предприятия, без износа и включвайки вноса). Делът на промишленото производство се оценява на 69%, като вносните продукти представляват приблизително 31%.

Обемът на пазара на говеждо в Русия: януари – август 2025 г.

- Вносът на говеждо месо и говежди субпродукти от страните от ЕАЕС**
- Вносът на говеждо месо и говежди субпродукти от страни извън ОНД**
- Вътрешното производство на говеждо месо в селскостопанските организации, без износът**

Заслужава да се отбележи, че през същия период на миналата година делът на вносното говеждо месо на вътрешния пазар на Русия е бил по-висок - 34%. Говеждото месо се внася в страната предимно от Бразилия, Парагвай и Индия.

Динамика на вътрешното производство.

През разглеждания период се наблюдава спад в броя на говедата във всички категории ферми. Към 1 септември 2025 г. общият брой говеда е бил 16,8 милиона глави, което е спад с 4,1% или 713 000 глави в сравнение със същия период на миналата година. Популацията на кравите е намаляла с 3,7% до 7,2 милиона глави. Селскостопанските предприятия все още управляват по-малко от половината (приблизително 45%) от популацията на говедата.

По-голямата част от производството за първите осем месеца на 2025 г. е осигурена от животновъдни ферми в Централния федерален окръг (39,5%), следвани от селскостопански предприятия във Волжкия федерален окръг (27,4%) и Сибирския федерален окръг (11,1%).

През първите осем месеца на 2025 г. е регистрирана положителна динамика на производството в три федерални окръга: Южен (+8%; +2 400 тона), Северозападен (+3,3%; +0 800 тона) и Северен Кавказ (+7%; +0 600 тона).

Производството на говеждо месо в селскостопанските организации в други региони е намаляло: с 6,1% (-0 300 тона) в Далекоизточния федерален окръг, с 14% (-3 000 тона) в Уралския федерален окръг, с 2,8% (-3 200 тона) в Приволжкия федерален окръг, с 2,4% (-3 900 тона) в Централния федерален окръг и с 22% (-12 700 тона) в Сибирския федерален окръг.

Говедовъдството за месо остава най-скъпият подсектор на животновъдството. В сравнение със свиневъдството и птицевъдството, то се характеризира с по-дълги периоди на възвръщаемост и висока крайна себестойност на продукта. Междувременно Националният съюз на производителите на говеждо месо отбелязва, че говеждото месо от специализирани породи говеда все още представлява само 20% от производството на говеждо месо. Останалата част традиционно се получава от млечни говеда. Машабните проекти за отглеждане на говедовъдство за месо остават икономически нежизнеспособни, както поради скъпите оборотни кредити, така и поради нарастващите производствени разходи.

<https://www.tsenovik.ru/>

МАРКЕТИНГОВИ ПРОУЧВАНИЯ НА РУСКИЯ ПАЗАР

РУСКИЯТ ФАРМАЦЕВТИЧЕН ПАЗАР

I. Обзор на пазара и ключови драйвери за ръст.

Руският фармацевтичен пазар влезе в новата епоха. След периода на турбулентност той демонстрира устойчив ръст, трансформиращ се от импортозависимата система в стратегически важен отрасъл за националната безопасност. Според резултатите на 2024 г. обемът на пазара достигна рекордните 2,85–3,1 трлн рубли, което закрепи за Русия деветото място в света. Този

ръст е резултат от синергията на мощните макроикономически фактори, амбициозната държавна политика и адаптивността на ключовите играчи.

Основният двигател стана курсът за заместване на вноса, който се превърна от декларация в конкретни резултати. Правителството определи фармацевтиката като приоритет, стартирайки програмата „Фарма 2030“ с бюджет от над 1 трилион рубли. Целите ѝ са ясни: до 2030 г. се очаква делът на произведените в страната лекарства да се увеличи до 67%, а износьт да достигне 311 милиарда рубли. Тези цели са научноизследователска и развойна дейност, преференциално кредитиране и въвеждане на правилото за „трети е излишен“ в държавните поръчки, което систематично измества чуждестранните производители.

Вторият двигател е демографската реалност. Застаряващото население и нарастващите нива на хронични заболявания създават силно търсене на лекарства. Това търсене се подкрепя от нарастващите доходи и повишената обществена осведоменост, стимулирайки както търговския сегмент, така и програмите за субсидирано снабдяване.

Третият фактор е дигиталната революция. Онлайн продажбите на лекарства отбелязват експлозивен ръст - над 30% годишно. Платформите променят потребителските навици, докато въвеждането на електронни рецепти и интеграцията с Единната държавна здравна информационна система (ЕГИСЗ) създават основата за бъдеща екосистема на дигитално здравеопазване.

И накрая, инфлацията и премиализацията допринасят значително за ръста на цените. Покачващите се цени, особено на вносните лекарства, се съчетава с преминаване към по-скъпи, но ефективни лекарства.

По този начин пазарът се измества от модел, базиран на внос, към такъв, базиран на местно производство, иновации и технологичен суверенитет. Целта е Русия да се превърне от най-големият събирател на генерични продукти в глобален играч в сферата на биотехнологиите.

II. Макроикономически контекст и общ обем на пазара.

Руският фармацевтичен пазар демонстрира впечатляваща устойчивост и динамика на ръст въпреки трудния макроикономически фон. През 2024 г. общият му пазарен обем за първи път надмина психологическата граница от 3 трилиона рубли, достигайки 2,85–3,1 трилиона рубли. Този скок от 10,5% в сравнение с 2023 г. (когато пазарът стагнира с ръст само от 0,5%) е резултат от мощен синергичен ефект: комбинацията от висока инфлация, активни държавни политики за заместване на вноса и нарастващо вътрешно търсене, подхранвано от застаряващото население и нарастващото разпространение на хронични заболявания.

Структурата на пазара претърпява фундаментални промени. Комерческият сегмент, включително продажбите на дребно и онлайн, уверено доминира, като представлява приблизително 60% от общия обем (над 1,6 трилиона рубли през 2024 г.). Неговият ръст (+14,2% през 2024 г.) значително изпреварва държавният сегмент, който въпреки критичната си социална роля е намалял в абсолютни стойности. Обществените поръчки, включително субсидираните лекарствени програми, са намалели с 5,3% през първите девет месеца на 2024 г., а делът им е намалял до 33-40%. Това показва преразпределение на финансовите потоци: от директни бюджетни покупки към домакински разходи, което увеличава чувствителността на пазара към покупателната способност на потребителите.

Динамика на ръста на руския фармацевтичен пазар (2022–2030 г.)

Въпреки това, зад покачващите се цени се крият сериозни предизвикателства. Обемите на продажбите през 2024 г. спаднаха с 2-3%, което директно показва спад в реалната достъпност на лекарствата за населението. Проучванията показват, че 34% от руснаците не могат да си позволят необходимите им лекарства, като липсата на пари е посочена като основна причина (54%). Увеличението на цените на нерегулираните лекарства, особено в терапевтичните групи, свързани с онкологията (+25%) и метаболитните нарушения (+30%), изпреварва общата инфлация, създавайки социално напрежение.

По този начин пазарът е на кръстопът. От една страна, той демонстрира безпрецедентен растеж и се движи към технологичен суверенитет. От друга страна, той е изправен пред риска от социална поляризация, при която достъпът до жизненоважни лекарства се превръща в привилегия, а не в право. Устойчивото развитие на индустрията ще зависи от способността на държавата и бизнеса да намерят баланс между търговската ефективност и социалната отговорност, осигурявайки достъп до медицински грижи за всички сегменти от населението.

III. Пазарна структура: Сегментация и канали за дистрибуция.

Руският фармацевтичен пазар е сложна, многостепенна система, чиято структура претърпява дълбока трансформация под влиянието на правителствената политика, дигитализацията и променящите се потребителски предпочитания. Разбирането на тази структура е от решаващо значение за всеки участник на пазара, тъй като тя определя стратегиите за продажби, логистиката и инвестиционните приоритети.

1. Сегментация по тип на препаратите: Доминиране на лекарствата с рецепта.

Лекарствата с рецепта (Rx) формират по-голямата част от пазара, което отразява високото медийно присъствие и зависимостта от лекарските рецепти. През 2024 г. техният дял достигна 70,8% в парично изражение, в сравнение с 69,2% през 2023 г. Лекарствата без рецепта (OTC), от друга страна, показват постоянен спад в продължение на три поредни години, достигайки само 29,2% през 2024 г. Тази тенденция показва нарастващо търсене на лечение на сложни, хронични заболявания като рак, сърдечно-съдови и автоимунни патологии, където терапията се следи стриктно от лекар.

2. Канали за дистрибуция: Революция в онлайн търговията.

Разпределението на продажбите по канали е един от най-динамичните аспекти на пазара. Традиционната търговия на дребно с лекарства остава доминираща, но позицията ѝ е активно оспорвана от електронната търговия.

- **Онлайн сегмент:** демонстрира експлозивен ръст. През 2024 г. продажбите на онлайн аптеки достигнаха 432,4 милиарда рубли, което е увеличение с 32,5% в сравнение с предходната година. Броят на поръчките надхвърли 234 милиона (+22%), а на опаковките – 47,7 милиона (+33,8%). До средата на 2025 г. дялът на онлайн продажбите в търговския сегмент вече достигна 14,9%. Този ръст се дължи на удобството, развитието на логистиката и променящите се потребителски навици.

- Лидери на онлайн пазара:
  - "Аптека.ру" – безспорният лидер с 39% дял.
  - „Здравсита“ и „Еаптека“ са най-големите маркетплейси.
  - „Ютека“ е бързо развиващ се играч.
- Традиционната търговия на дребно: въпреки натиска от онлайн каналите, той остава основният канал, особено за лекарства с рецепти. В ход е активна консолидация: топ 20 аптечни вериги контролират над 63% от пазара. Лидери по оборот са „Април“ (194 милиарда рубли), „Ригла“ и A.V.E Group.

IV. Конкуrentна среда: Ключови играчи и борба за лидерство.

През 2024–2025 г. руският фармацевтичен пазар се превърна в арена на ожесточена конкуренция, където битката за пазарен дял се води не само между местни и чуждестранни производители, но и в самите национални компании. Под натиска на правителствените политики за заместване на вноса и правилото на „трети е излишен“, пазарът претърпява безпрецедентна консолидация и реструктуриране. Резултатът е появата на нова йерархия от лидери, където успехът се определя не толкова от историческата стойност на марката, колкото от скоростта на адаптация, нивото на локализация и способността за инвестиране в бъдещето.

1. Водещи производители: Изгряващи звезди на руската фармацевтика.

5-те най-големи фармацевтични компании в Русия, според класацията на Forbes за 2025 г., са изключително местни играчи, което символизира променящата се епоха:

- „Озон Фармацевтика“ е абсолютният лидер въз основа на резултатите от 2024 г. Компанията, специализирана в генерични лекарства, демонстрира впечатляващи финансови резултати: приходи от 25,6 милиарда рубли (+30% в сравнение с 2023 г.), нетна печалба от 4,6 милиарда рубли (+15%). Успехът ѝ се дължи на агресивно разширяване, ефективна дистрибуция и стратегически фокус върху сегменти с висок марж. През 2025 г. компанията започна изграждането на завод за производство на онкологични лекарства и биотехнологични продукти със 100% локализация, което я извежда на ново технологично ниво.
- „Биннофарм Групп“ е стабилен играч на второ място. Компанията произвежда широка гама от лекарства и активно инвестира в модернизирани производствените си мощности, за да отговаря на изискванията за пълен цикъл.
- „Фармасинтез“ допълва челната тройка, засилвайки позицията си чрез развитието на собствена база за научноизследователска и развойна дейност и разширяване на портфолиото.
- „Фармстандарт“ е ветеран на пазара, класирайки се на четвърто място с приходи от 46,6 милиарда рубли. Компанията набляга на вертикалната интеграция и контрола върху цялата верига за създаване на стойността.
- „Биокад“ е на пето място в класацията (приходи от 47,3 милиарда рубли) и е флагман в сегмента на биотехнологиите. Компанията не само произвежда сложни биофармацевтични продукти, но и активно инвестира в разработването на оригинални лекарства, включително първите в Русия CAR-T клетъчни терапии за лечение на онкология.

Други ключови играчи:

- „Промомед“ – демонстрира феноменален ръст от 78% през 2024 г., като успешно пусна на пазара аналог на популярното лекарство за диабет Ozempic.
- „Р-Фарм“ – международна биотехнологична компания, активно развиваща иновативни области, включително генна терапия и решения с изкуствен интелект за разработване на антитела.
- „Акрихин“, „Вертекс“, „Нижфарм“ и „Герофарм“ – големи производители с широка продуктова гама, успешно конкуриращи се на масовия пазар.

2. Чуждестранни гиганти: Стратегия за оцеляване и адаптация.

Въпреки напускането на редица западни компании, много световни лидери останаха на пазара, адаптирайки своите стратегии:

- Bayer (Германия) – запази лидерството си сред чуждестранните компании с 4,0% дял от продажбите на фармацевтични продукти. Компанията активно локализира производството и се фокусира върху ключови терапевтични области.
- Pfizer (САЩ) – въпреки че е ограничила дейността си, тя остава една от най-споменаваните марки в медиите. Компанията продължава да доставя жизненоважни лекарства.
- Teva (Израел/Индия) – превърна се във водещ доставчик сред чуждестранните компании, фокусирайки се върху генерични лекарства и гъвкаво ценообразуване.
- Novartis (Швейцария) и Sanofi (Франция) – поддържат значително присъствие, особено в сегмента на скъпите оригинални лекарства, където руските аналози все още не са в състояние да предложат пълноценен заместител.

Стратегията на чуждестранните компании се свежда до три точки: локализиране на производството, за да се заобиколи правилото на „трети е излишен“, фокусиране върху нишови и високотехнологични лекарства и участие в държавни поръчки, където техните продукти все още са търсени.

3. Дистрибуция: Артериите на фармацевтичния пазар.

Контролът върху логистиката е ключов фактор за успех. Пазарът на дистрибуция също е силно концентриран:

- „Протек“, „Пулс“, „Катрен“ са „голямата тройка“ дистрибутори, представляващи 36,3% от всички продажби през 2024 г. Те снабдяват аптеки в цялата страна, като се гордеят с добре развита инфраструктура и ИТ системи.
- Регионалните дистрибутори играят важна роля в снабдяването на отдалечени региони, но постепенно биват измествани от по-големи играчи.

4. Аптечна търговия на дребно: Битка за клиенти.

Аптечната търговия преживява ера на консолидация. Осем големи сделки за сливания и придобивания бяха финализирани през 2024 г. и още 83 през първата половина на 2025 г. Резултатът е доминирането на няколко големи вериги:

- „Апрель“ е безспорният лидер по оборот (194 милиарда рубли през 2024 г.) с мрежа от 8642 аптеки.
- „Ригла“ е вторият по големина играч (3,19% пазарен дял), активно развиващ онлайн бизнеса си.
- A.V.E Group е третата по големина верига (2,97% дял).

Топ 20 аптечни вериги вече контролират 63,4% от пазара на дребно. Тази консолидация им позволява да диктуват условия на доставчиците, да оптимизират разходите и да инвестират в дигитални технологии.

5. Структура на собствеността: от фрагментация към монополизация.

Пазарът бързо се движи от фрагментирана структура към олигополия. Докато делът на местните производители е бил само 24% през 2009 г., до 2024 г. той достига 45-48% в парично изражение и 65-68% в натурално. Това означава, че руските компании доминират в сегмента на масовия пазар, предлагайки по-достъпни генерични лекарства. В сегмента на скъпите оригинални лекарства (особено биотехнологичните) обаче делът на вносните лекарства все още е около 90%.

По този начин конкурентният пейзаж в руската фармацевтична индустрия е сложна мозайка, където националните шампиони завладяват пространство от световните гиганти, докато големите дистрибутори и аптечните вериги се превръщат във все по-мощни посредници. Победители в тази битка са тези, които съчетават мащаб, технологична гъвкавост и стратегическа визия, което им позволява не само да оцелеят в новите условия, но и да формират правилата на играта на пазара на бъдещето.

V. Производство, внос и износ: пътят към технологичен суверенитет.

Руската фармацевтична индустрия преживява исторически поврат – преход от модел, базиран на внос и сглобяване, към такъв, фокусиран върху вътрешното производство и технологичната независимост. Ключовото предизвикателство е преодоляването на критичната зависимост от вносни активни фармацевтични съставки (АФС), без които не може да се произведе нито едно лекарство. Пътят към суверенитет минава през триада: увеличаване на вътрешното производство, преориентиране на вноса и развитие на експортния потенциал.

1. Производство: експлозивен ръст и структурни ограничения.

Вътрешното производство демонстрира впечатляващи темпове на ръст. През 2024 г. фармацевтичното производство в Русия достигна 844,3 милиарда рубли, което е увеличение с 21,5% в сравнение с 2023 г.

Обаче, зад стойностният ръст се крият сериозни структурни проблеми. По-голямата част от руските компании са специализирани в производството на генерични лекарства – генерични лекарства с добре установени производствени технологии. Делът на сложните, високотехнологични биотехнологични лекарства (БТП) в общото производство остава изключително нисък – приблизително 5%. Освен това, по-голямата част от руските производители нямат пълен производствен цикъл: те купуват активни фармацевтични съставки (АФС) от чужбина и извършват само последния етап – опаковане.

2. Внос: географска преориентация и качествени промени.

Вносът остава неразделна част от пазара, като представлява приблизително 51% в стойностно изражение. Структурата му обаче претърпя драматични промени. Западните доставчици (ЕС, САЩ) намалиха дела си до 12%, отстъпвайки място на нови партньори.

Нови лидери във вноса – страни доставчици (2024 г.)

СТРАНА	ДИНАМИКА НА ПАЗАРНИЯ ДЯЛ (СПРЯМО 2022 Г.)		КЛЮЧОВИ ПРОДУКТИ
Индия	~35%	+200%	Генерици, АФС
Китай	~30%	+150%	АФС, оборудване, хранителни добавки
Турция	~8%	+57%	Готови препарати
Египет	~5%	+400%	Генерици
Европа	~12%	-80%	Оригинални препарати, АФС

Тази преориентация предотврати срив на пазара, но също така създаде нови рискове. Качеството на индийските и китайските активни фармацевтични съставки (АФС) не винаги отговаря на високи стандарти, което изисква от руските производители да инвестират допълнително в системи за контрол на качеството. Освен това, зависимостта от два основни доставчика прави индустрията уязвима към всякакви логистични или политически смущения.

Интересното е, че 4636 нови търговски наименования на чуждестранни лекарства навлязоха на руския пазар през 2024 г. - с 51 повече, отколкото през 2023 г. Това показва, че пазарът не само се е адаптирал, но и е станал по-разнообразен, макар и за сметка на по-малко известните марки.

3. Износ: Първи стъпки към глобално присъствие.

Русия активно развива своя експортен потенциал, разглеждайки го не само като източник на доходи, но и като индикатор за конкурентоспособност. През 2024 г. фармацевтичният износ възлиза на приблизително 180 милиарда рубли (приблизително 1 милиард долара). Основните експортни продукти остават:

- Ваксини (Спутник V, грип, полиомиелит).
- Антибиотици (цефазолин и др.).
- Популярни руски марки (Анаферон, Виферон, Мексидол).

Износът обхваща до 160 страни, но по-голямата част от него отива за ОНД, БРИКС и

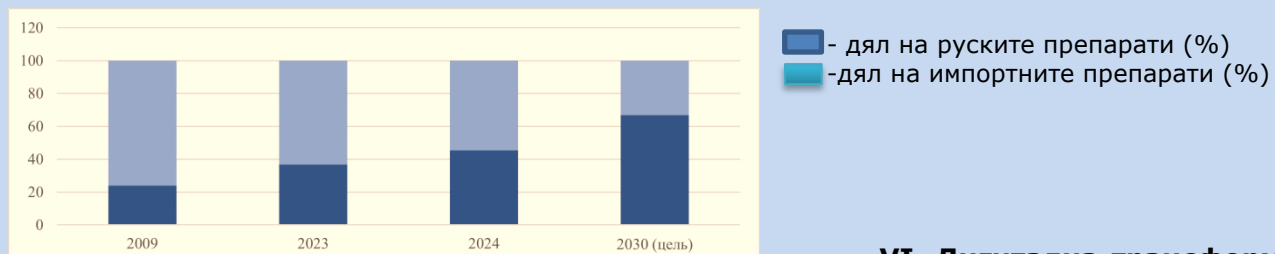
развиващите се пазари в Африка и Латинска Америка. Руските лекарства се ценят заради съотношението цена-качество, но все още не могат да се конкурират със западните оригинали във високотехнологичния сегмент.

4. Стратегически фокус: Локализация на активни фармацевтични съставки (АФС) и стратегически важни лекарствени продукти (СВЛП).

В основата на стратегията „Фарма-2030“ е локализирането на производството на активни фармацевтични съставки (АФС) и стратегически важни лекарствени продукти (СВЛП). В момента приблизително 70-80% от всички АФС се внасят. За да се постигне целта от 67% местно производство до 2030 г., трябва да се построят десетки нови заводи за производство на АФС. Смята се, че това ще изисква 100-120 милиарда рубли инвестиции и 3-5 години.

Правителството одобри пътна карта, включваща 189 АФС и списък с 215 СВЛП, чието производство трябва да бъде изцяло локализирано в Русия. За да се стимулира този процес, са въведени специални мерки: ускорена регистрация, приоритет при държавните поръчки и дори възможност за задължително лицензиране на критично важни лекарства.

Дял на местните и вносните лекарства на пазара (2009–2030 г.)

VI. Дигитална трансформация и научни изследвания: два двигателя на бъдещето на фармацевтичните продукти.

През 2024–2025 г. руският фармацевтичен пазар е на кръстопътя на две мощни тенденции, които ще оформят неговия пейзаж през следващото десетилетие: дигитална трансформация и пробиви в научните изследвания. Тези тенденции, които преди това се развиваха паралелно, сега се синхронизират, създавайки нова, технологично напреднала и персонализирана екосистема в здравеопазването. Докато дигитализацията променя начина, по който купуваме, предписваме и проследяваме лекарства, научните изследвания променят това, какво лекуваме и какви лекарства използваме.

Дигитализация: от онлайн аптеки до лаборатории с изкуствен интелект.

Дигиталният пробив е най-забележим в търговията на дребно. Онлайн търговията демонстрира феноменален ръст: през 2024 г. продажбите достигнаха 432,4 милиарда рубли (+32,5%), а през първата половина на 2025 г. те достигнаха 271,3 милиарда рубли (+36%). Делът на електронната търговия в търговския сегмент се увеличи от 12,7% на 14,9%.

Правителството активно подкрепя тази трансформация чрез внедряване на Единната държавна информационна система за здравеопазване (ЕГИСЗ). Ключов елемент са електронните рецепти, които вече работят в пилотни региони. Те намаляват медицинските грешки, повишават прозрачността на рецептите и създават основата за цялостна дигитална верига: от диагнозата до мониторинга на ефективността на лечението.

На производствено ниво се внедряват авангардни технологии:

- Изкуствен интелект (ИИ): използва се за прогнозиране на търсенето, оптимизиране на логистиката и, най-революционно, за разработки на лекарства.
- Блокчейн: осигурява проследимост на лекарствата от производителя до пациента, борейки се с фалшифицирането.
- Big Data: Анализът на големи данни проправя пътя към персонализирана медицина, където лечението се подбира индивидуално, а не се основава на статистически средни стойности.

Научни изследвания: от генерични лекарства към биотехнологии.

В същото време в ход е дълбока трансформация в научноизследователската и развойна

дейност. Русия активно преминава от генерично производство към разработване на оригинални, високотехнологични лекарства. През 2024 г. бяха регистрирани рекорден брой от 9 лекарства за редки заболявания, включително първото в света за лечение на анкилозирац спондилит от Руския национален изследователски медицински университет „Пирогов“. През февруари 2024 г. Biosad представи първото руско лекарство CAR-T – клетъчна терапия за лечение на онкология, технология на бъдещето.

Основното предизвикателство обаче са ниските инвестиции в научноизследователската и развойна дейност. Докато световните лидери влагат 6-30% от приходите си за изследвания, руските компании влагат по-малко от 1%.

Втори критичен проблем е зависимостта от вносни активни фармацевтични съставки (АФС), които представляват 70-80% от общия брой. Без справяне с това предизвикателство технологичният суверенитет е невъзможен.

VII. Икономически показатели и прогнози за развитие на индустрията: от ръст към устойчив суверенитет.

Руската фармацевтична индустрия демонстрира впечатляващи икономически резултати, трансформирайки се от уязвим, зависим от вноса сектор в един от най-динамично развиващите се и стратегически защитени сектори на националната икономика. Развитието ѝ не е просто история за нарастващи обеми на продажбите, а сложен процес на трансформация, обхващащ производство, иновации, износ и инвестиции. Ключов индикатор за този пробив е размерът на пазара, който достигна 2,85–3,1 трилиона рубли през 2024 г., което представлява ръст от 10,5% – най-високият през последните пет години. Прогнозите за 2025 г. показват продължаване на тази тенденция, с очакван ръст от още 8–10%, с което общият обем ще надхвърли 3 трилиона рубли. До 2030 г., според стратегическите цели, пазарът трябва да достигне 4,3–4,5 трилиона рубли, удвоявайки се за по-малко от шест години.

<https://delprof.ru/>

ЗАБЕЛЕЖИТЕЛНОСТИ И УНИКАЛНИ ОБЕКТИ В РУСИЯ

10 ИНТЕРЕСНИ МЕСТА В СОЧИ И ОКОЛНОСТИТЕ

saiko3p / Getty Images

Руската Ривиера на брега на Черно море е известна със своите плажове, уникална природа, атмосферна съветска архитектура и с невероятните планински склонове.

1. Морска гара.

Eugene03 / Getty Images

Сочи - курортен град, така че това е място в което можете да се насладите на спокойна атмосфера, да се разхождате по крайбрежната алея и да пазарувате лакомства и дрънкулки. Но централната точка на крайбрежната алея е Морската гара, с впечатляващата си съветска архитектура и атмосферата на Френската Ривиера.

2. Сочински дендрариум.

@Polozovsky

Обширният градински и парков комплекс се гордее със стотици субтропични растителни видове и редки птици – може дори да видите пеликани. Разходката започва от дендрариума, като се качите с въжената линия до горната станция, полюбувайте се на планините и морето и след това постепенно се спуснете към Долния парк.

3. Вилата на Сталин.

@Polozovsky

Съветският лидер е обичал да се отпуска в тази зелена дача, заобиколена от борови дървета, и да се любува на морето.

Той е лекувал ревматизмът си в специален басейн, пълен с морска вода. Сега това е музей, показващ интериора от живота на известния собственик.

4. Олимпийски парк.

@Polozovsky

За една вечер може да видите футболен мач и хокеен мач през 5 мин. почивка. Само в Сочи това е възможно. Няколко стадиона бяха построени тук за Зимните олимпийски игри през 2014 г. и те все още се използват активно за спортни събития днес. А в Олимпийския парк можете да се насладите на зрелищно фонтанно шоу.

5. Плажовете на Имеретинка

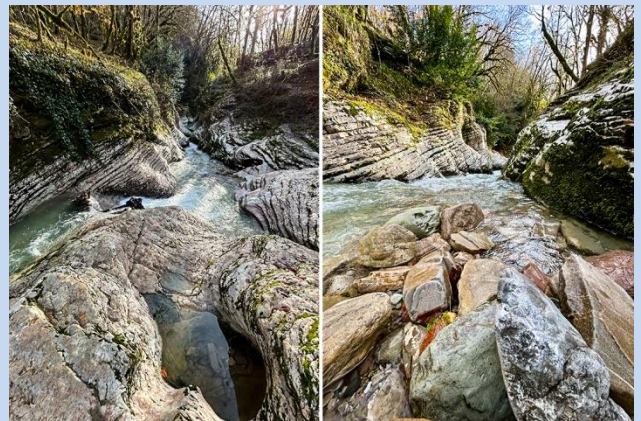
sergeyrzhov / Getty Images

Да не се потопите в морето би било престъпление. Цялата брегова линия е осеяна с едри камъчета, така че ходенето по тях не е за хора слабонервни, но полезно за здравето. А в Имеретински район можете да намерите нови плажове с бял пясък. Осигурени са шезлонги, чадъри и множество кафенета.

6. Каньонът Белите скали.

@Polozovsky

Река Болшая Хоста прорязва живописното Навалишинско дефиле близо до Сочи, със снежнобял каньон, които се отразява в тюркоазената вода. Част от Националния парк Сочи, тя предлага всички условия за комфортен туризъм. Наблизо се намира тисово-чемширова горичка с реликтни растения.

7. Скайпарк

@Polozovsky

Любителите на силни усещания определено трябва да посетят скайпарка над Ахщирското дефиле. Тук можете да се насладите на спираци дъха гледки към Кавказ, да се разходите по най-дългия висящ мост в Русия, да се поразходите във въжения парк и да скочите с бънджи от височина 210 метра. Предлагат се и зиплайни, гигантски люлки над бездната и други атракции.

8. Роза Хутор

saiko3p / Getty Images

Най-гламурният ски курорт в Русия. Дори и да не сте фен на зимните спортове, ще намерите занимания за всеки вкус през цялата година - живописни гледки, ресторанти по крайбрежието на река Мзимта, чист планински въздух и много други. Не забравяйте да се качите на кабинковия лифт до връх Роза и да се разходите из планинския Олимпийски парк.

9. Казино „Красная поляна“

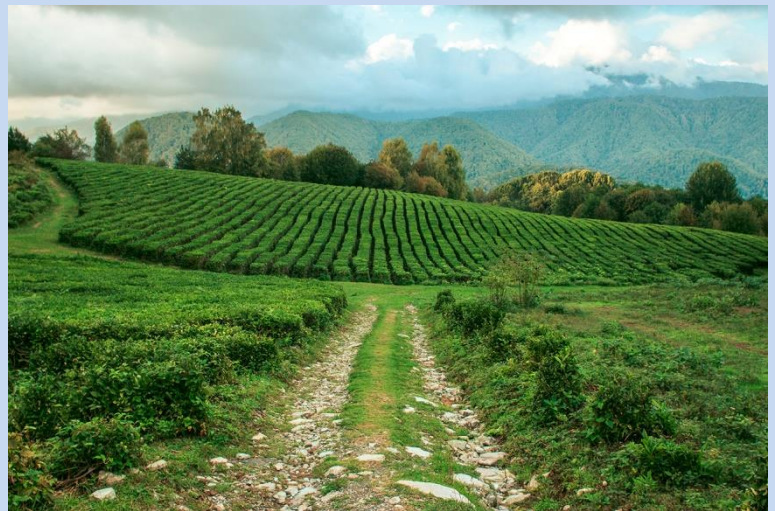
Dmitry Orlov

„Красная поляна“ е една от четирите лицензирани хазартни зони в Русия. В луксозното казино „Красная поляна“ можете да се почувствате сякаш сте в Лас Вегас за момент. Няма прозорци или часовници, така че играйте внимателно и не губете представа за времето.

10. Чаени плантации Мацеста.

Zhenya Snowshow / Getty Images

Един от най-популярните сувенири от Сочи, изненадващо, е чаят. Освен билковите чайове от Красная поляна и Кавказ, районът Мацеста близо до Сочи е дом на една от най-северните чаени плантации в света. Предлагат се екскурзии и можете да се снимате сред равните чаени бразди по предпланинските склонове. И, разбира се, можете да опитате прясно набран чай.

<https://ru.gw2ru.com/>